FAJER

il. Paweł Jaroński

Nie trafił FAJER do polszczyzny ogólnej, próżno go szukać w słownikach języka polskiego, nawet w „Słowniku potocznej polszczyzny” go nie znajdziemy. Co jednak nie oznacza, że „nie ma takiego słowa”. FAJER występuje w gwarach, dialektach i językach regionalnych. Śląski FAJER to ‘święto; przyjęcie, uroczystość, duża impreza’. Ten FAJER pochodzi od niemieckiego Feier ‘święto; uroczystość’. W gwarach różnych regionów FAJER oznacza ‘ogień’, przy czym znaczenie to może być albo dosłowne (ogień jako ogień), albo przenośne: FAJER ‘papieros’, FAJER ‘zapałka lub zapalniczka’, FAJER ‘stan rozochocenia alkoholowego’ (FAJER mieć ‘być na cyku; być pijanym, podpitym, rozochoconym’), FAJER ‘coś dotkliwego’ (FAJERU zadać ‘zadać bobu, sprawić lanie’ albo ‘oporządzić, dopieprzyć’). Ten „ogniowy” FAJER również pochodzi z języka niemieckiego, ale źródłosłowem jest nie Feier ‘święto’, tylko Feuer ‘ogień’. W starym, pochodzącym z początków XX w. „Słowniku gwar polskich” Jana Karłowicza znajdziemy zagadkę, ilustrującą jeszcze inne użycie i znaczenie słowa FAJER: „Śtyry miry, dwa fajery, siódmy zamachaj”.